

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea de strămutare depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct” împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 08 iulie 2021, SRL „Art-Ex Construct” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în procedura contenciosului administrativ, cerere de chemare în judecată, împotriva Primarului General al mun. Chișinău, solicitând anularea dispoziției nr.254-d din 25 mai 2021 „Cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea terenurilor proprietate municipală din str. Eugen Coca, 7” și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 15 decembrie 2021, SRL „Art-Ex Construct” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani cerere, solicitând în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea prezentei cauze la o altă instanță de judecată egală în grad.

Prin încheierea din 28 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a transmis prezenta cauză de contencios administrativ Curții de Apel Chișinău în vederea examinării cererii de strămutare depusă de SRL „Art-Ex Construct”.

La 26 ianuarie 2022, SRL „Art-Ex Construct” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere, solicitând în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea prezentei cauze la o altă instanță de judecată de același nivel.

Prin încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea depusă de SRL „Art-Ex Construct” cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad.

Prin încheierea din 04 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea depusă SRL „Art-Ex Construct” privind explicarea încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 06 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Art-Ex Construct” împotriva încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea depusă de SRL „Art-Ex Construct” cu privire la explicarea încheierii din 06 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Art-Ex Construct” împotriva încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 07 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea depusă de SRL „Art-Ex Construct” cu privire la explicarea încheierii din 28 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Art-Ex Construct” împotriva Primarului General al municipiului Chișinău privind anularea dispoziției nr. 254-d din 25 mai 2021, ca neîntemeiată.

La 27 februarie 2023 SRL „Art-Ex Construct”, reprezentată de avocatul Cristina Doga, a depus cererea de apel nemotivată, iar la 27 iulie 2023 a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 12 decembrie 2023 administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, a expediat prin poșta electronică cerere de strămutare a cauzei civile la o altă instanță de același nivel, în temeiul art. 27, 43 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea protocolară din 12 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cauza a fost ridicată de la examinare și transmisă Curții Supreme de Justiție în vederea examinării cererii de strămutare depusă de către administratorul SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu.

Prin încheierea din 22 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a acordat solicitantei SRL „Art-Ex Construct” un termen de 5 zile, calculat din data notificării încheierii, pentru prezentarea, la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, 18), a cererii de strămutare a cauzei semnată corespunzător, explicându-se SRL „Art-Ex Construct”, că în caz dacă nu va lichida neajunsul menționat, cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță de același nivel, nu se va examina.

La aceeași dată, 22 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat prin intermediul poștei electronice SRL „Art-Ex Construct” (office.sid@mail.ru) încheierea din 22 decembrie 2023, fapt ce rezultă din extrasul din poșta electronică (f.d. 46, vol.II).

Până la data de 23 ianuarie 2024 SRL „Art-Ex Construct” nu a prezentat Curții Supreme de Justiție cererea de strămutare a cauzei semnată corespunzător.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-

171.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, **în modul stabilit de lege**, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 alin. (2) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, prevede că cererea de apel **se semnează** de apelant sau **de reprezentantul lui legal or împuternicit**.

Conform art. 235 în coroborare cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, dacă cererea de recurs nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește recurentului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă recurentul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de recurs se consideră depusă la data inițială.

În acord cu art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil când cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și **recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție**.

În conformitate cu art. 17¹ din Codul de procedură civilă, cererile de chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești, **precum și oricare alte cereri** sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc. În acest caz, cererea și actele anexate la ea sub formă de documente electronice **trebuie să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată**. La documentele depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se anexează obligatoriu dovada semnăturii electronice, conform legislației.

Din esența prevederilor procedurale menționate, se reține că pentru depunerea și examinarea unei cereri în instanța de judecată, este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului sesizare a instanței sau de atac, **dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, o cerință fiind că cererea trebuie să conțină semnătura persoanei care o depune sau a reprezentantului împuternicit al acesteia**.

Totodată, implicit speței, sunt relevante și prevederile art. 72 alin. (3) din Codul administrativ, care statuează că, dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.

Regula privind modul de depunere a petiției în formă electronică se aplică corespunzător și situației când cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță este transmisă în formă electronică.

Potrivit art. 43 din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) **semnătura electronică** sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul

electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

În context, art. 40 la alin. (1) și (7) din Legea menționată prevede că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, iar modul de utilizare a documentelor electronice în cadrul procedurilor judiciare este reglementat de legislația procesuală, făcându-se astfel trimitere la prevederile art. 17¹ din Codul de procedură civilă, ce reglementează condițiile depunerii cererilor în instanțele judecătorești, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Deci, prin prisma prevederilor menționate, și cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță, depusă în temeiul art. 43 din Codul de procedură civilă, urmează să fie semnată prin aplicarea semnăturii olografe sau semnăturii electronice avansată calificată în cazul când aceasta este depusă prin intermediul poștei electronice.

În conformitate cu art. 111 alin.(1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Conform art. 112 alin.(4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească or în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Nemijlocit la caz, fiind examinată, din oficiu, chestiunea cu privire la respectarea condițiilor de formă a cererii depuse cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță, Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 22 decembrie 2023, a stabilit pentru SRL „Art-Ex Construct” un termen de 5 zile calculat din data notificării încheierii, pentru prezentarea cererii cu privire la strămutarea cauzei semnată corespunzător.

Potrivit extrasului din poșta electronică, la 22 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul poștei electronice SRL „Art-Ex Construct” (office.sid@mail.ru) încheierea din 22 decembrie 2023 (f.d. 46, vol.II), adresă electronică de pe care a și fost expediată la 12 decembrie 2023 cererea de strămutare a cauzei (f.d. 35, vol.II).

Respectiv, termenul de prezentare a cererii de strămutare a cauzei semnate corespunzător și-a început curgerea la data de 23 decembrie 2023, ziua imediat următoare notificării încheierii, iar termenul limită de înlăturare a neajunsurilor cererii de strămutare a cauzei, a expirat la data de 27 decembrie 2023, inclusiv – zi de miercuri, zi lucrătoare.

Însă în termenul stabilit de instanță, SRL „Art-Ex Construct” nu a înlăturat neajunsul stabilit de instanță și nu a prezentat cererea de strămutare a cauzei semnată olograf sau cu semnătura electronică avansată calificată, nici până la data emiterii prezentei încheieri.

În aceste condiții, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Art-Ex Construct” nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea

menționată și nu a prezentat cererea de strămutare a cauzei semnată conform exigențelor legale, în termen.

Distinct, se reține că dispozițiile art. 24 din Codul administrativ stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele legale și cele de procedură, or, termenul stabilit de instanța de recurs, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință declararea acestuia ca inadmisibil.

Administratorul SRL „Art-Ex Construct”, fiind cel interesat de soluționarea cererii, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință prin depunerea unei cereri care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor și să înlăture neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

În cazul în care instanța de judecată a stabilit un termen în care trebuie efectuate anumite acțiuni procesuale, partea care trebuie să le execute are obligația de a îndeplini aceste acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță. O altă abordare va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul stabilit de instanță, îi revine în exclusivitate reprezentantului SRL „Art-Ex Construct”, care nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a lichida neajunsurile în termenul procedural, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

În conformitate cu art. 235, art. 236 alin. (2) lit. f), art. 241 alin. (3) și art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Cererea depusă în numele administratorului SRL „Art-Ex Construct”, Talmațchi Radu, cu privire la strămutarea, la o altă instanță de același nivel, a cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct” împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată, se consideră inadmisibilă.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc